Dosarul nr.1-25178377-05-21rji-06022026

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Leonid Turculeț

CURTEA DE APEL SUD

D E C I Z I E
în numele Legii

12 iunie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului: **Evgheni Bancov**
Judecătorii: **Inga Gorlenco, Andrei Scripcenco**

a judecat în absența părților, în ordine de recurs, cauza la plângerea condamnatului Gaitu Denis împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova cu privire la condițiile de detenție, la recursul administrației Penitenciarului nr.5-Cahul, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 19 ianuarie 2026,-

C O N S T A T Ă :

În fapt:

Condamnatul Gaitu Denis la 22 decembrie 2025 a înaintat instanței de judecată plângere împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condițiile de detenție, contrare jurisprudenței CEDO, prin care a solicitat constatarea deținerii sale în condiții contrare art.3 CEDO.

În motivarea plângerii petentul invocă pretenții pentru perioada de detenție deținută în Penitenciarul nr.5-Cahul referitoare la condiţiile de detenție, care conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, îi afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia. Susține că, celulele nu corespund standardelor pentru o persoană sunt supraaglomerate. Menționează că nu sunt oferite lucruri de prima necesitate, saltele, lingerie, veselă și altele. Celulele în penitenciar nu sunt dotate cu lucrurile necesare pentru a deține în condiții umane, încăperile nu au ventilație necesară fapt ce duce la formarea mucegaiului, nu este suficientă lumină, nu sunt locuri special amenajate pentru fumat, mobilierul nu corespunde. În penitenciar se face dezinfecție foarte rar cu soluții ce nu ajută împotriva insectelor, celulele sunt pline de taracani, clopi și chiar și șobolani din motivul dat nu poți dormi nici noaptea nici ziua. În penitenciar nu se spală hainele și lengeria de pat conform normelor sunt spălate fără detergenți și uneori le strînd umede cu un miros neplăcut, lipsesc locuri pentru uscat hainele motiv din care le usucă în celulă, faptul dat duce la apariția mucegaiului, fapt ce le poate afecta starea sănătății. Apa de la robinet are gust de clor, baia se face odată pe săptămână și apa este rece, apa curge 2 minute caldă după care 20 minute rece. Pe timp de iarnă încăperile sunt reci, iar vara te sufoci. Locurile de plimbare sunt mici, murdare, pereții mucegăiți și este puțin loc pentru plimbare, când ies 2 sau 3 persoane practic nu se pot mișca și plimbarea este doar o oră pe zi în rest 23 ore nu ai acces la lumină,

ceea ce afectează sănătatea. Mâncarea nu corespunde normelor carne 20 grame odată sau două ori pe săptămână, serviciul medical nu au suficiente medicamente au doar paracetamol și citramon, când te doare ceva și te adresezi la medic, unii dintre ei au un comportament urât, medici specialiști în domeniul psihologiei nu sunt, juriști pentru a le oferi consultații la fel nu sunt.

Solicită constatarea încălcării în privința sa a prevederilor art.3 CEDO pentru perioada deținerii în P-5 Cahul de la ultima constatare 18 martie 2025 până în prezent.

Încheierea instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 19 ianuarie 2026, s-a admis plângerea condamnatului Gaitu Denis. S-a constatat deținerea lui Gaitu Denis în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul în perioada 18.03.2025-19.01.2026 în total pentru 308 zile. S-a obligat administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție în privință petentului în termen de 15 zile, cu informarea instanței.

Recursul Administrației Penitenciarului nr.5-Cahul.

Legalitatea încheierii judecătorului de instrucție a fost contestată cu recurs la 20 ianuarie 2026 de către administrația Penitenciarului nr.5-Cahul, în care solicită: casarea încheierii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a plângerii condamnatului Gaitu Denis privind aplicarea art.473^4 și art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că plângerea condamnatului nu întrunește condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, or acesta nu a solicitat înlăturarea condițiilor materiale contestate. Cu referire la starea sanitară a încăperilor de detenție, menționează că în art. 242 pct.5), 12) din Codul de executare sunt indicare expres obligațiunile deținuților. Referitor la asistența medicală, condamnații în Instituțiile Penitenciare beneficiază în mod gratuit de asistența medicală şi de medicamente în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistenţa medicală. Asistenţa medicală este organizată în regimul non-stop, 24/7. Zilnic lucrătorul medical de serviciu asistă la petrecerea apelului condamnaților, vizitează condamnații în secțiile sectoarelor de detenție, precum şi în sectorul carantină şi izolator disciplinar. Toți condamnații beneficiază în mod gratuit de asistență medicală și de medicamente în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală conform prevederilor „Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciar”. Asistenţa medicală gratuită în instituțiile penitenciare este asigurată în baza Protocoalelor Clinice Naţionale, Ghidurile clinice şi Standartele medicale, iar dacă starea deținutului necesită tratament specializat, acesta poate fi transferat în spitalele penitenciare, sau în instituțiile publice ale Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecției Sociale. În acest sens de către Administrația Naţională a Penitenciarelor sunt încheiate contracte cu instituțiile medico-sanitare publice, pentru a acoperi toate serviciile şi tratamentele medicale disponibile pentru întreaga comunitate. Asistența medicală în penitenciare se acordă în strictă conformitate cu secțiunea a 41-a a Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG 583 din 26.05.2006. La admiterea plângerii instanța a luat în considerație, rapoartele Ombudsmanului privind instituțiile penitenciare, care au un caracter general şi nu se referă expres la pretențiile şi spața examinată. În cadrul examinării procesului de judecată stabilindu-se cu certitudine că în celulele în care a fost deținut condamnatul pătrundea lumina naturală și acestea erau asigurate 24/24 ore cu lumină

artificială, acestuia i-au fost eliberate soluții pentru menținerea curățeniei în celule, celulele erau asigurate cu apă, hrana este acordată de 3 ori pe zi, acesta are acces la bibliotecă şi acestuia i-a fost acordat spațiul locativ necesar prevăzut de legislația execuțională, necătând la aceasta instanța constatat încălcarea art.3 CEDO în privința acestuia şi constatată deținerea în condiții contrare art.3 CEDO. A fost menționat în cadrul şedinţei şi faptul că în penitenciar se asigură conform normelor minime generale de alimentare zilnică aprobate prin HG 228 din 26.03.2024 privind aprobarea normelor minime de hrană, de substituire a produselor alimentare și asigurare cu obiecte de igienă de primă necesitate a persoanelor aflate în instituțiile penitenciare. Astfel, aceștia sunt asigurați cu hrană caldă de 3 ori pe zi. Produsele alimentare şi legumele sunt primite şi depozitate centralizat de la depozitul central al Administrației Naționale a Penitenciarelor şi de la agenții economici, în baza contractelor achizițiilor publice. Pe parcursul anilor a fost primită rație alimentară pentru îmbunătățirea alimentării condamnaților după cum urmează; carne de găină, pește congelat, ouă, lapte brânză, unt, margarină şi grăsimi animaliere.

La fel cu referire la pretențiile invocate de condamnat cu referire la spălarea hainelor personale şi lingeriei de pat a condamnaților se efectuează prin intermediul spălătoriei penitenciarului. La moment Penitenciarul nr.5-Cahul dispune de 4 mașini de spălat, toate funcționale. Spălarea rufelor în mașinile de spălat de tip automat se efectuează de deținutul angajat la funcție de operator la mașinile de spălat. Pe teritoriul penitenciarului sunt amenajate locurile speciale pentru uscarea rufelor condamnaților. În timp ploios uscarea hainelor este posibilă sub șoproane. Reieșind din cele expuse, consideră că judecătorul de instrucție a examinat în ansamblu formal cauza - în lipsa unei analize complete și aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, și sub toate aspectele împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucție bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în rapoartele Ombudsmanului și CPT-ului, potrivit cărora se prezintă concluzii generale referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr.5-Cahul nu relatează situația instituției penitenciare la momentul actual.

Termenul de depunere a recursului:

Conform art.473[4] alin.(9) Cod de procedură penală, *încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond*.

Lucrările dosarului, atestă că instanța de judecată a pronunțat încheierea în ședința din 19 ianuarie 2026, în prezența condamnatului și a reprezentantului Penitenciarului nr.5-Cahul. La 20 ianuarie 2026 Penitenciarul nr.5-Cahul a depus cererea de recurs. Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac de către recurent.

Procedura în fața instanței de recurs:

Conform art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces*.

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe.

În contextul normei citate, instanța de recurs a examinat recursul în absența părților în baza materialelor din dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide respingerea recursului, cu menținerea încheierii primei instanțe, din următoarele considerente.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*.

După cum rezultă din materialele cauzei, Gaitu Denis a fost reținut la data de 23.05.2023. Prin sentința *****, Gaitu Denis a fost condamnat în baza art.217^1 alin.(4), lit.b), d) Cod penal și prin prisma art.72 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. La moment cauza se află pe rolul Curții de Apel.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 18 martie 2025, a fost admisă plângerea, cu constatarea deținerii în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul în perioada 24.05.2023-18.03.2025 în total pentru 665 zile, care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 26 mai 2025.

Potrivit Raportului de evaluare (conform art.473^3 alin.(3) Cod de procedură penală) prezentat de către administrația Penitenciarului nr.5-Cahul din 16.01.2026, în perioadele deținerii reclamantului în Penitenciarul nr.5-Cahul standardele minime de întreținere a condamnaților au fost respectate și nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, fiind deținut în Penitenciarului nr.5-Cahul începând cu 24 mai 2023 - până în prezent (după ultima constatare) în celula nr.54, 52, 53.

Condamnatul Gaitu Denis pe parcursul executării pedepsei a sesizat instanța de judecată cu prezenta plângere, invocând pretenții referitor la condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 din CEDO pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr.5-Cahul.

Judecătorul de instrucție, fiind investit cu examinarea plângerii condamnatului, a ajuns la concluzia admiterii acesteia, cu constatarea detenție condamnatului Gaitu Denis contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul, pentru perioada 18.03.2025-19.01.2026 în total pentru 308 zile.

Verificând legalitatea încheierii contestate, Completul de judecată consideră că judecătorul de instrucție întemeiat a ajuns la concluzia de a admite plângerea condamnatului Gaitu Denis și de a constata încălcarea condițiilor de detenție garantate de art.3 din CEDO, deținerea acestuia în Penitenciarul nr.5-Cahul în perioada 18.03.2025-19.01.2026 în total pentru 308 zile.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.*

Conform art.473^2 alin.(1), (2), (3), (5) Cod de procedură penală, *plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile*

altor condamnaţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

În contextul dispozițiilor citate, judecătorul de instrucție întemeiat a constatat că, plângerea condamnatului Gaitu Denis referitoare la condițiile de detenție contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul este depusă cu respectarea pe deplin a cerințelor de formă și conținut și a termenului stabilit de norma legală.

Potrivit art.473^3 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, *sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.*

Iar, art.473^4 alin.(2) Cod de procedură penală prevede că, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate.*

La depunerea prezentei plângeri, cât și în ședința de judecată, condamnatul Gaitu Denis a invocat deținerea sa în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul.

Astfel, întru executarea prevederilor art.473^3 alin.(3) Cod de procedură penală, Penitenciarul nr.5-Cahul a prezentat instanței de judecată un raport privitor la condițiile de detenție a condamnatului Gaitu Denis.

Potrivit Raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr.5-Cahul din 16.01.2026, condamnatul Gaitu Denis s-a deținut în Penitenciarul nr.5-Cahul începând cu 24 mai 2023 - până în prezent (după ultima constatare) în celula nr.54, 52, 53.

Curtea Europeană în practica sa, inclusiv în cauzele contra Moldovei, a statuat că art.3 CEDO consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (Mozer c. Moldovei și Rusiei, 23 februarie 2016, cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007). La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența art.3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele

cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza Islanda c. Regatul Unit, 18 ianuarie 1978, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007). Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane. Ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005).

Drept urmare, judecătorul de instrucție, apreciind condițiile de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, cât și prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene cu referire la încălcarea art.3 CEDO, întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei plângerii înaintate de Gaitu Denis, constatând detenția acestuia contrară art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5-Cahul.

Analizând argumentele condamnatului Gaitu Denis, în coraport cu informația reflectată în raportul prezentat de către Penitenciarul nr.5-Cahul, judecătorul de instrucție întemeiat a reținut că administrația instituției penitenciare nu a probat faptul deținerii condamnatului Gaitu Denis în condiții decente pe toată perioada aflării acestuia în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a dispoziției art.3 CEDO.

De asemenea, nu pot fi reținute ca întemeiate argumentele instituției penitenciare invocate în sensul asigurării minimului necesar de condiții pentru detenția condamnatului Gaitu Denis, în situația în care nu au fost probate, iar minimul necesar indicat de administrația instituției penitenciare respective, nu corespunde standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

Pentru a cădea sub incidența art.3 CEDO, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate, evaluarea căruia este, prin natura lucrurilor, relativă, și care depinde de toate circumstanțele cauzei, precum durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, vârsta, starea de sănătate a deținutului.

Astfel, evaluarea condițiilor de detenție se face nu doar în baza criteriilor principale, cum sunt suprafața locuibilă cei revine fiecărui deținut și condițiile sanitare, dar și celelalte condițiilor care au influență asupra detenție, cum ar fi nivelul de funcționare a sistemului de aerisire a celulei, sistemul de canalizare, cantitatea și calitatea hranei, accesul și calitatea asistenței medicale, accesul permanent la apă potabilă, inclusiv pentru igiena personală, existența lingeriei de pat, care în Penitenciarul nr.5-Cahul nu ating pragul minim de suficiență.

Sub aspectul respectării standardelor minime ce vizează spațiul locuibil în care a fost deținut condamnatul Gaitu Denis în Penitenciarul nr.5-Cahul, Completul de judecată, analizând raportul instituției penitenciare, consideră că prima instanță întemeiat a reținut că condamnatul a fost deținut în condiții de supraaglomerare.

Conform raportului întocmit de Ombudsman în rezultatul vizitei la Penitenciarul nr.5-Cahul la 03 septembrie 2019 a fost stabilit că: condițiile materiale de detenţie în tot penitenciarul nu corespund standardelor naționale şi internaționale de detenție; Minorii sunt deținuți în același bloc cu deținuții majori; Există un număr foarte mare de funcţii vacante şi nu există anumite planuri/agende de redresare a acestei situaţii; Asigurarea cu personal medical a serviciului medical al Penitenciarului nr.5 este insuficientă, fapt ce influențează calitatea serviciilor medicale dar şi realizarea dreptului la acces pentru deținuți; Examinarea medicală la intrare în

penitenciar se realizează doar în circa 90% cazuri, respectiv şi documentarea leziunilor corporale ori aplicarea controlului radiologie este inadecvată; Calitatea documentării şi evidenţa leziunilor corporale se realizează, dar necesită a fi îmbunătățită; Insuficiența spațiilor medicale pentru amplasarea laboratorului clinico-biochimic, izolatorului medical şi staționarului de zi. Asigurarea controlului asupra implementării adecvate a pachetului comprehensiv de servicii prevenire HIV, inclusiv securitatea ocupațională a personalului; Realizarea instruirii teoretico-practice a personalului penitenciar privind securitatea percheziției (inclusiv asigurarea cu setul individual) şi controlul infecției TB; Utilizarea coridorului serviciului medical ca trecere către birourile amplasate la etajul doi a clădirii şi încălcarea regimului sanitaro-igienic în unitate; Examinarea medicală neconfidențială în prezenţa personalului nemedical şi altor deținuți; Examinarea medicală la intrare şi ieșire din instituție se realizează cu deficiențe; Consimțământul informat la examinare medicală nu se perfectează; Deținuții angajați la cantină nu totdeauna sunt examinați medical în corespundere cu cerințele sanitare.

Cu referire la starea sanitaro-igienică din penitenciar, în rapoarte s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, referindu-se la general, însă instanța de judecată reține că careva schimbării privitor la starea de igienă a celulelor preveniților/condamnaților nu este la nivel, fapt ce în atare situație prin aceste acțiuni se atinge drepturile deținuților la integritatea și sănătatea personală.

La acest segment se notează că, reieșind din conținutul Raportului avocatului poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2020, condițiile materiale a persoanelor deținute în P-5 Cahul au fost în general satisfăcătoare, iar problema supraaglomerării nu persistă, fapt pentru care instanța de fond corect a reținut că aprecierea condițiilor materiale și de supraaglomerare în Raportul vizat este dată sub aspectul în general sunt satisfăcătoare, pe când la caz argumentele petiționarului în ceea ce privește deținerea sa în condiții de detenție contrare art.3 CEDO nu a fost combătută (conform art.473^3 alin.(2) CPP), or aprecierea condițiilor de detenție prin prisma art.3 CEDO, urmează a fi evaluată inclusiv sub aspectul pătrunderii aerului și luminii naturale în celulă, starea igienică-sanitară a celulei, accesul liber la apă, acordarea corespunzătoare a hranei și asistenței medicale, posibilitatea condamnatului să frecventeze diverse cercuri, să folosească biblioteca, timpul său în afara celulei în cazul în care suprafața celulei este mai mică de 4 m.p. per deținut.

Astfel, administrația instituției penitenciare nu a prezentat probe care să dovedească faptul deținerii condamnatului în condiții decente pe toată perioada aflării acestuia în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a dispoziției art.3 CEDO. Mai mult ca atât, Penitenciarul nr.5-Cahul nu a prezentat dovada înlăturării deficiențelor, chiar și parțial, stabilite de Consiliul pentru prevenirea torturii, cât şi cele indicate în încheierile anterioare.

Drept urmare, prima instanță, luând în considerare condițiile tehnice și sanitare-igienice ale celulelor, în care a fost deținut condamnatul, întemeiat a ajuns la concluzia că dificultățile cu care s-a confruntat Gaitu Denis pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.5-Cahul au depășit nivelul de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 al Convenției, fiind suficiente pentru a constata încălcările admise în instituția penitenciară respectivă.

Cu referire la starea sanitaro-igienică din Penitenciarul nr.5-Cahul, în raport s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, referindu-se la general, însă instanța de recurs reține că schimbările privitor la starea de igienă a celulelor condamnaților nu este la nivel, fapt ce în atare situație prin aceste acțiuni se atinge drepturile deținuților la integritatea și sănătatea personală.

În susținerea raționamentelor expuse, Curtea Europeană a notat că, la examinarea unor astfel de plângeri, sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află ori s-a aflat persoana, însă în asemenea situații, alegațiile despre relele tratamente contrare art.3 al convenției, trebuie să se bazeze pe probe corespunzătoare. Pentru a aprecia aceste probe, Curtea Europeană aplică, de obicei, standardul probațiunii ”dincolo de orice dubiu rezonabil” (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 19 ianuarie 1978, cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza Gorobeț c. Moldovei, 11 octombrie 2011).

Drept urmare, Completul de judecată constată că condițiile sanitare și igienice în care a fost deținut condamnatul Gaitu Denis în Penitenciarul nr.5-Cahul, indicate în plângerea sa, și susținute în ședința de judecată, nu corespund standardelor minime, prevăzute în acest sens de legislația națională și internațională, motiv din care situația de fapt invocată de condamnat își găsește pe deplin confirmarea. Pe asemenea raționamente, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia constatării încălcării prevederilor art.3 din CEDO, referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.5-Cahul în perioada 18.03.2025-19.01.2026, ceea ce constituie 308 zile.

Completul de judecată reține că, la înaintarea recursului, nu s-a făcut referire la nici unul din temeiurile pentru recursul prevăzut de art.444 alin.(1) Cod de procedură penală. Analizând încheierea judecătorească, din oficiu, instanța de recurs nu a constatat erori de drept comise de către judecătorul de instrucție la examinarea cauzei în prima instanță pentru a interveni în soluția adoptată.

Generalizând cele descrise în prezenta decizie, Completul de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele Penitenciarului nr.5-Cahul, invocate în recursul depus împotriva încheierii judecătorului de instrucție.

Pornind de la constatările notate, Completul de judecată conchide de a respinge recursul administrației Penitenciarului nr.5-Cahul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art.447-449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se respinge recursul administrației Penitenciarului nr.5-Cahul.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 19 ianuarie 2026, în cauza la plângerea condamnatului Gaitu Denis împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova cu privire la condițiile de detenție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Evgheni Bancov**

Judecătorii **Inga Gorlenco**

Andrei Scripcenco